№ 220 (2253)
1937 onoi sentiaabriiin 23
ÇETVEERG
14-xi ZILEE GARNA

Byxe oronuudai proletaarinar, negedegtii!

Buriaad-Mongoloi Ynen

Byxexolboonoi Komunlis (bolьşevig) Paartiin Buriaad-Mongoloi Moziin Komiteedai, Buriaad-Mongoloi Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai̧yder byriin gazeeta

Redaakciin aadras: Ulaan-Yde goorod, Ceentrsojuuziin, 19.

№ sen 10 myngə.

„DIPLOMAAD JOHONOI MULTARALGA TUHALAXAGYI“ GEHEN CENTRAALЬNA OORGAN „PRAAVDIIN“ STATЬJAA TUXAI

BK(b) P-iin BURIAAD-MONGOL MOZKOOMOI BIYROOGOI TOGTOOL

BK(b) P-iin Buriaad-Mongol Mozkoomoi mederexenь bolbol:

1. BK (b) P-iin Mozkoomoi biyroo bolbol Centraalьna Oorgan „Praavdada“ sentiaabriiin 7-do tolilogdohon „Gemşelgiin ygenyyd ba antisoveed xeregyyd“ geze şinzelelii xelsexedee, diplomaad johonoi multaralgiin zamii barimtalaza, byrzyaazna nacionaliistnuudai şpioon şaajkiin gemte yilenyydei busaidalii esestenь xyrter eliryyleegyi baina. BK (b) Paartiiin Mozkoomoi Biyroo bolbol—Bazaroon, Baltuujev,—geze tedeenei gansa negijinь nereleed, ene daisanuudii partihaa gargaxa erelxeg zyrexe zyrxeleze şadaagyi ba eldeb zyilei haatuulganuud ba xoişolonguudai zamda orohon baina.

Centraalьna Oorgan „Praavdiin“ zyghee Dampilooniii, Dongidooniii, Aardiniii byrzyaazna nacionaliistnuud geze seb sexe zaahan zaabarinuudtai baiza, BK (b) Paartiiin Moziin Komiteedai Biyroo bolbol eeriingee togtoomzo soo KB (b) Paartiiin Moziin Komiteedai zyghee garhan daldalalgiin xyseer le paartiiin dotor baiza baihan (Dampiloon ba Dongidoon), yni xezee bygede aradai urda elirehen daisanuudai tuxai asuudalii orxizo alad garhan baigaa.

2. Daisanuudii nereleze baiza, tedeenei xorololgo—diversioon—şpioon xydelmeriiin tuxai xeleze baiza, japoon neemecei faşiizmiin troсkiisbuxaarintnai aagentnuud ba byrzyaazna nacionliistnuudai daisan xarşa xydelmeriiin tuxai ton haitar medeze baihanaa xaruulza baigaad, BK (b) Paartiiin Moziin Komiteed xadaa ene baandiin tolgoinuudii ba daldalagşadainь tuxai xeleegyi, byrzyaazna nacionaliistnuudai ba bişe bişe şpioonuudai, diversaantnuudai baanda bolbol BMASSR-ei C.G. Komiteedai tyryylegşe baihan Dampiloonoor, Gegeerelei Arkoom bai'aa Dongidoonoor, xeblelei xeregii erxilegşe baihan Lamazaapovaar, BK (b) Paartiiin Moziin Komiteedai azyiledberi - traansportiin tahagai erxilegşe baihan Verxodyybovaar, BK (b) Paartiiin Moziin Komiteedai hurguuliiin tahagai erxilegşe baihan Xabaajevaar, BMASSR-ei Arkomsoveedai tyryylegşiin orologşo baihan Daniilovaar, BMASSR-ei C.G. Komiteedai sekretaarь Vaandanovaar tolgoilogdozo baihan ba daldalagdaza baihanai tuxai xeleegyi bjigaa.

BK(b) P-iin Mozkoomoi biyroogoi, byrzyazna nacionaliistnuudii sexe daldalalga ba niuulga bolon urgaşahan, poliitikan xhol nazagai jabadaliinь ede aradai daisanuud xeregleze, butasoxigdoogyi ylehen ba Buriaad-Mongol aradzondo esergyy eeriingee xoroto xydelmeriii yrgelzelze baixatajaa xamta tedenei azaxuiji xoxiduulza ba kolxoozoi oloniitiin enxe baidalii hyidxeze baihan baina.

1937 onoi sentiaabriiin 7-do tolilogdohon „Gemşelgiin ygenyyd ba antisoveed xeregyyd“ gehen C.O „Praavdiin“ xeblelei şinzelel tuxai BK (b) P-iin Mozkoomoi biyroo eeriingee togtoomzo gargaxadaa ymexi diplomaatiiin zamii barimtalhan tuladaa, BK(b) P iin Mozkoomoi Biyroogoi ba tereneі negedexi sekretaarь Jerbaanovai zyghee Aardin, Dampiloon ba bişe aradai daisanuudii daldalza baihan tuxai ygee xeleegyi.

BK (b) P-iin Mozkoomoi Biyroo bolbol Jerbaanovai partiijna organizaacii udaan yje soo tolgoilzo baixadaa, byrzyaazna nacionaliistnuudii eliryylxe ba butasoxixo asuudalnuudaar bydyylig gegşiin poliitikan alduunuudii gargahiinь, xeden olon daxin tedeniii daldalza baihaniii ba tedeniii xytelberilexii tuşaalnuudta debzyylze baihiinь (Vaandanov, Aardin, Dampiloon, Lamazaapov ba busadii) medeze baiza, tere baitagai Jerbaanovai mederelтenyyd ba gemşelgiin ygenyyd daisadai jabuulgiin xalxa bolzo ygee geze C.O. „Praavdiin“ sexe zaahanaiş xoino, Jerbaanovai ede jabuulganuudiinь sexe zaaza, edeneinь antipartiijna udxaşanartai baihii partiijna organizaacada tailbarilan oilguulxa bolьşevig johonoi erelxeg zorig gargaagyi.

Biyroo bolbol 1937 onoi sentiaabriiin 13-nai yderei eeriingee togtoomzo dotor BK(b) Paartiiin Mozkoomoi xojordoxi sekretaarь nyxer Markiizov ba BMASSR-ei AKS-ai tyryylegşe nyxer Dorziijevai xehen bydyylig poliitikan alduunuudai tuxai duugai baihan baina. Edener bolbol partiijna organizaaciin xuuşanai xytelberilegşed bolxo baihan aad, byrzyaazna-nacionaliistnuudtai temesexe temeselii tolgoiloogyi ba byrzyaazna-nacionaliis elemeentnyydei azaxuin ba kylьtyyrne baiguulaltada şurgan nebterexe jabadalii toxiolduulhan baina.

3) Sentiaabriiin 13-da gargahan togtoomzonuud soogoo BK (b) P-iin Mozkoomoi biyroo bolbol BK (b) P-iin Mozkoomoi oorgan bolxo „Buriaad Mongoloi Praavda“ gazeetiin xydelmeriiin ba tereeniii udaridaxa udaridalgiin tuxai asuudalii şiidxexe jadadalda ger byliin janzaar xandahan baina. BK (b) P-iin CK-ai fevraalь-maartiin pleenymei togtoomzonuudai hyylde yrgelzelheer baigaa, paartin udaridalgiin bydyylig endyynyydii balartuulxa jabadalda şigiyylegdehen, paartin bişe liini, bilduuşalza ba haimharalga gargaxa jabadal bolbol BK-(b) P-iin Moziin Komiteedai togtoomzonuud dotor xariuuta segnelte abza şadaagyi.

4). Endyynyydee medereze, daisan xarşa etegeedyydei yyrnyydii butasoxixo ba usadxaxa zailaşagyi baihanai tuxai ba heremziin tuxai eldeb şibşelgenyydii xeleze, udaridaxa tuşaalnuudta bodoto bolьşeviig kaadrnuudii debzyylxe tuxai paartiiin organizaacii uriaalaza baihan aad, BK (b) P-iin Moziin Komiteed bolbol xamagai tyryyn eeree ene zamda oroogyi ba udaridaxa tuşaalnuudta baihanaa eliryylegdehen aradai daisanuudai, şpioonuudai ba diversaantnuudai orondo myn tedenei laagerhaa garhan xynyydii tomilon huulgahaar baihan daina. BK (b) P-iin Moziin komiteed bolbol paartiin aparaadta şurgan orohon paartida esergyy xarşa ba xaranxii xynyydii (Maliigin, Xliizov) paartiin aparaadhaa gargaza xajaagyi baina.

BK(b) Paartiiin Mozkoomoi biyroo bolbol aradai daisadii eliryylen albanhaanь gargaad, şalgagdamal şine kaadrnuudii debzyylxe myreer aparaadaa tyrgeneer ba gy.sed dyyrgeegyi, daisan etegeedei hyylserxenyydhee aparaadaa gyised seberleegyi ba xorololgiin xoişolongii usadxaxa talaar ede aparaaduudta baga tuhalhan baina.

BK(b) Paartiiin Moziin Komiteedai Biyroogoi togtooxonь:

1. „Gemşelgiin ygenyyd ba antisoveed xeregyyd“ gehen C.O. „Praavdiin“ xeblelei şinzelel tuşaa gargahan sentiaabriiin 13-nai yderei togtoomzii, byrzyaazna-nacionaliis, troсkiis buxaarintnai baandanuudii, japoon-germaaniiin şpioonguud ba diversaantnuudii eliryylen gargaxa ba butasoxixo talaar partiijna organizaacanuudta haad xexe, poliitikan talaar xorotoi geze xubilgan boliuulxa.

2. „Diplomatiis johonoi multaralga tuhalxagyi“ gehen C. O. „Praavdiin“ statьjaaji ba „Gemşelgiin ygenyyd ba antisoveed xeregyyd“ geze xeblelei şinzelelii partiijna organizaacanuud deere zybşen xelsexii BK(b) Paartiiin Gorkoom ba Aikoomuudii ujalgalxa. Ede statьjaanuudii zybşen xelsexiin tulada, sentiaabriiin 27-noi yder BK(b) Paartiiin Moziin Komiteedai eelzeenhee gaduur pleenymii tataxa.

3. BK (b) Partiiin Centraalьna Komiteedai fevraalь-maartiin pleenymei togtooltoi dışaramduulan ba tereenei hyyleer nyxer Jerbaanov bolbol eerliingee praaktikan xydelmeride, aradai daisadii arşalan daldalxa şugamii jabuulza baihan ba jabuulhaar baina. Tereeniii BK(b) Paartiiin Mozkoomoi negedexi sekretaarai tuşaalhaa xuulan gargaxa tuxai asuudalii BK(b) Paartiiin Mozkoomoi pleenymei ba BK(b) Paartiiin CK-ai urda tabixa.

4 BK(b) Paartiiin Mozkoomoi xojordoxi sekretaarь Markiizov ba Arkomsoveedai tyryylegşe Dorziijevta tedenei xehen poliitikan alduunuudii eril şangaar zaaxa ba byrzyaazna nacionaliis elemeentnyydii eliryylxe talaar xydelmeriee tyrgen şinedxexii, daisan etegeedyydhee aparaaduudaa seberlexii ba tedeniii Leenin-Staalinai partida bejee ygehen xynyydeer dyyrgexii tedenhee erixe.

5. Buzagai bydyylig poliitikan aldunnuudii xehen ba gazeetiin poliitikan xytelberiii xangaagyi baihan, „Buriaad-Mongol Praavda“ gazeetiin redaaktor Orşaanski gegşii redaaktorai tuşaalhaa xuulan gargaxa ba BK(b) Paartiiin Mozkoomoi biyroogoi sostaavhaa gargaxa tuxai asuudalii BK(b) Paartiiin Mozkoomoi pleenym deere tabixa. Gazeetiin redaakcalalgii redaaktorii orologşo nyxer Xliistovta sag zuura daalgaxa.

6. BK(b) Paartiiin Mozkoomoi agitaaca ba propagaandiin xeltesii daagşa Şadaanovii ba Gegeryylxe Arkoom Mygdyyjevii komaandiroovka haanь darii busaaza asarxa ba Selengiin partorganizaacada baixadaa tedenei gargahan abari tuxai materiaalnuudii tedenei niuur deere xaraza yzexe.

7. Byrzyaazna - nacionaliis şpioonguudai tolgoilogşod ba daldalagşad bolxo: eneenei urda tee CGK-ai tyryylegşe baihan ba mynee viistavkiin Komiteedai xariuusalgata sekretaarь bolhon I.D. Dampilooniii, eneenei urda tee gegeerylxe Arkoom baihan ba mynee Burgiizai direektor bolhon D.D. Dongidooniii, eneenei urda tee Burgiizai direektor baihan ba mynee CGK-ai sekretaariin ujalgii tyr orologşo bolhon Lamazaapovii, eneenei urda tee BK (b) Paartiiin Mozkoomoi Hurguuli ba Nauukiin tahagii daagşa baihan ba mynee Pedinstityydte xydelmerileze baigaa M.P. Xabaajevii, Burgiizai Maarksiizm Leeniniizmiin seektorii daagşa Dondyboonii BK(b) paartiiin zergehee gargaxa ba xydelmeriheenь xuulan gargaxa

8. Aradai daisadta tuhalhanai ba gyrenei xudaldaanai oorganuudta tedenei xehen xorololgo-diversioonno xydelmeriii daldalhanai tylee Dotoodo xudaldaanai Arkoom baihan Baltuujevii BK(b) Paartiiin zergehee gargaxa.

9. Komsomooloi xydelmeriii unagaahan ba xarşa elemeentnyydeer komsomooloi organizaacii buzarlahan xarşa etegeed geze komsomooloi Mozkoomoi negedexi sekretaarь baihanaa gargagdahan Şylynoovii BK (b) Paartiiin zergehee gargaxa.

10. Komsomooloi xydelmeriii unagaahanai ba aradai daisadtai xolbootoi baihanainь tylee komsomooloi Mozkoomoi xojordoxi sekretaarь baihan Tyyrkiniii BK(b) Paartiiin zergehee gargaxa.

11. „Zagotzernoo“ ba Gossoort foondiin oorganuudta şurgahan ba tende diversioonno xydelmeriii jabuulhan aradai daisadai sexe tuhamarşan geze, SSSR-ei AKS ai dergedexi beledxelei komiteedai BMASSR dexi naidalgata Moçaalovii BK(b) Paartiiin zergehee gargaxa.

12. Byrzyaazna- nacionaliis şpioonuudai diversioonno xydelmeriie tedeniii daldalagşa ba tuhalagşa geze, BK(b) Paartiiin Agiin aikoomai sekretaarь baihan Polikaarpovii BK(b) Paartiiin zergehee gargaxa ba tereeniii Agiin aimgyisedkoomai tyryylegşiin tuşaalda rekomendaacalhan eeriingee togtoolii xubilgan boliuulxa.

13. Şpioonguud ba xorologşodto tuhalhanai ba xolbootoi baihanai, gyreniii mexelhenei tylee, Xoriiin aimagai gyisedxexe komiteedai tyryylegşe Baldaajevii BK(b) Paartiiin zergehee gargaxa ba xydelmeriheenь xuulan gargaxa.

14. Aradai daisan Jaalovai tabihan xyn ba yrehenei azalai „Erdem“ geze sovxoozdo xorololgo xexe jabadalda sexe tuhalhan xyn geze, Muxar-Şiberei aimagai gyisedxexe komiteedai tyryylegşe Agafoonovii BK(b) Paartiiin zergehee gargaxa ba xydelmeriheenь xuulan gargaxa.

15. Dampiloon, Dongidoon, Lamazaapov, Xabaajev, Baltuujev, Şylynoov, Tyyrkin, Moçaalov, Polikaarpov. Baldaajev, Agafoonov, Bazaroon, Dondyboon gegşedii darii syydte abaaduulxii Dotoodo xeregei Arkomaadai Ypravleeniiin naçaalьnigai ujalgii tyr dyyrgegşe nyxer Popoovto duradxaxa.

16. Byrmongolleeste şurgahan aradai daisadii daldalhan ba eliryylegdehen aradai daisan Verxodyybovtai nigta barisaatai baihan Maliiginiii BK (b) Paartiiin zergehee gargaxa ba Moziin Komiteedai azyiledberi-traansportiin xeltesei instryyktorai xydelmeriheе xuulan gargaxa.

17. Moziin Komiteedai azaxuifinaansiin xeltesii daagşa Xliizovii BK (b) Paartiiin Mozkomdoxi xydelmeriheenь xuulan gargaxa, tereenei partiijna xeregii udaadaxi biyroo deere xaraza yzexe.

18. Finaansiin Aradai Komisaar baihan Bazarooniii BK (b) Paartiiin zergehee gargaxa tuxai Partiijna Kontroolьno Komiisiin BMASSR-dexi paartkoleegiiin togtoomzii haişaaxa.

ŞINE ŞALGAGDAMAL XYDELMERIŞEDII DEBZYYLXE

BK(b) Paartiiin Centraalьna Komiteedai fevraalь-maartiin Pleenym deere nyxer Staalin bolbol kaadrnuudii şilen abxa jabadalai xuuşan praaktikii ogtolon buruuşaaza, xytelberilexe tuşaalnuudta ynen şudarguu şine zonuudii eris sexeer debzyylxii zaahan baina. Ali negen tuşaalda xynyydii tomiloxodoo negen talahaa tereenei poliitikan niuur, tereenei bolьşeviizmii şudalza şadaxa şadabari, tereenei paartida ba Centraalьna Komiteedta ynen zyrxenhee bejee ygehii narinaar xaraza yzexe johotoi. Nygee talahaa tere xynei uul xydelmeride xer taaraxa baihii ba tere xynei ali tuxai xereg byteeseteiji xaraza yzexe xeregtei geze zaahan baina.

Gansaxan ene xojor taliijinь xaraza, gansaxan ene xojor şanariinь xolbolduulan barimtalaza, şine xydelmerilegşedii oloxo johotoi bolno.

Gebeş, manai buriaad mongoloi partiijna organizaaciin ilangajaa moziin komiteedai ba Jerbaanovai praaktika bolbol ene xojor şaxala priincep barimtaldaggyi, xarin jyynhees urid tanilai erxii barimtaldag praaktikatai baigaa. Mozkoom ba Jerbaanov bolbol, jabahan le gazartaa alduu xedeg, xydelmeriee unagaadag, jamarş naidabariaa aldahan zonuudhaa ogtolon xaxasaxiin orondo, tedeeniii ondoo gazar ilgeeze huulgadag baina. Tiime xynyydei nege gazarta xydelmeriee unagaaxada, tereeniii ondoo negen gazarta aad le, myn tere tuşaaldanь huulgadag zanşal jixeer delgerhen baixa. Tedenь tere gazartaa oşood le myn xydelmeriee unagaaxadanь, baha ondoo gazar jabuulna. Iigeze biraxaa bolihon nege xedii zon toorizo erjeze jabadag baixada, şine zaluu ynexeer naidamtai, xereg byteeze şadaxa zonuud sag soogoo debzeeg dengyi yldedeg baigaa.

Teed, xeregei bytese bolbol gazar uhanai baidalhaa duldiidaza bolxo gebeş, jixenxidee tusxai xydelmerişenei şabarihaa, tereenei paartiiin xeregte bejee ygehenhee gol tyleb bolxo tula, tiime biraxaa bolihon zonuudii xediiş niutag uriluulaa haa yre garaagyinь medeeze beze. Zişeelxede, Ixieenov geze xyniii abagtii, ene xynei xydeleegyi zurgaan manai respyyblikede jyre oldoxonь berxe baixa. Burkolxoosojuuz, Burkopsojuuz g. z. azaxuin organizaacanuud, Alairai, Tynxenei aimgyisedkoomuud ba respyyblikiin moskvaadaxi tyleelegşe g. m. gazarnuud bolbol Ixieenovai xyngen garai „xytelberi“ doro neliееd jixe hyidxelnyydii yzehen baixa.

Ene Ixieenov jabahan byxii gazartaa xydelmeriee unagaza jabadagş haanь mozkoom zyrxe xariltagyi „xairlaad“ le byri byri deeşenь debzyyldeg baigaa. Esesei hyyl le respyyblikiin Moskvaadaxi tyleelegşe baiza, byxii xeregee busagaiduulan, xydelmeriee unagaagaad, myngen zeeriee yrieed baixadanь eris şanga xeheeltede oruulan, abza xajaxiin orondo xarin deplomaad johoor duudan asaraad, Agiin aimagai gyisedkoomoi tyryylegşe bolgozo, ene aimagai zigşyyritoi muu xydelmeriii „zahuulxa“ geze elьgeehen baixa jym.

Myn, Xandraanov geze nege xyniii abaad yzegtii. Ene xynei xydeleegyi aimag geze jyre yseen baixa. Hyyleinь namtarhaa abahal, Xoriiin, Jaruuniin, Olьxoonoi aikoomuudai sekretaarь baihan baixa. Ene jabaxadaa byxii xydelmeriee unagaaza, saaşaa tesexe argagyi bolxodonь nege aimaghaanь abaad le nygeede aimagta tabidag baihan baina.

Tereenhee gadana, aimag byxenei xydelmeriii unagaaza tendehee boliuulagdahanai byyleer, ene xyn bolbol nygee aimagta sexe oşodoggyi zaabol partiijna kontroolьno komiisada gy, ali mozkoomdo xedii sag soo xodo xariuusalgatai tuşaal daaza baidag. Enenь xadaa mozkoomoi ba Jerbaanovai yzengi nazagai şugamii xaruulxahaa gadana, myn mexete arga xeze baihiinь xaruulna. Jyyb gexede, eneeniii nege xedii sag soo mozkoomoi gy, ali partiijna kontroolьno komiisiin albanda daldalan bailgaza, tereenei buzagai xeregii martaniuulaad, nege aimagai xydelmeriiin muudaxalaar myneexi daraatai Xandraanovaa gargaza argagyi şuxala bolhon deerehee eeriingee aparaadhaa „jixe şalgagdamal“ hain xyniii elьgeebebdi geze jixe şuujaitaigaar daxin nygee aimagta jabuuldag—iime buzagai, ynendee antipartiijna praaktika manai mozkoomdo bii.

Gansaxan ene faaktnuud deerehee medexede, şine urgaza jabaa, ynexeeree paarti zasıgai xeregte bejee ygehen şadabaritai, naidamtai zonuudii debzyylegdedeggyi, xarin biraxaa bolihon nege xedii zonuudii helgyylze, nyxe byglexe baidag buzagai praaktika mynee xyrter yrgelzelheer baina.

Hyyleiş praaktikahaa abza yzegtii, moziin xytelberide jamar zoniii debzyylee geeşeb? Selengede aradai daisadii daldalza, xamagaalza baihan Şadaanovii, eeriingee xydelmeride jixenyyd alduu xehen Mygdyyjevii debzyylhen baina. Ynzerxedee burzyaazna nacionaliistnarai tolgoi ba kontrrevoliycioonno nacionaliis udxatai ton xarşa nom gargaad baihan Dampilooniii albanhaanь xuulahan bolboş, paartidanь yldeegeed daxin xariuusalgata tuşaal ygeze baihan baina. Myn Kyzьmiiin, Dongidoon, Lamazaapov, Şylynoov, Dondyboon g.z. oloniitede xyndee buurahan, urdiingaa xydelmerieer jamarş naidabarigyi bolhon byrzyaazna nacionaliistnuudai tuhamarşad zonuudii dali doroo xabşuulan daxin daxin debzyylze, ynexeeree „deplomaad johonoi multaralga“ xeze baihan baina.

Mozkoomoi ba negedexi sekretaarь Jerbaanovai zyghee iigeze biraxaa bolihon zonuudta tyşeze ba daisan etegeedii xamagaalza baidag, şine xydelmerişedii debzyylxiin jabadalii bariza baidag baixadanь manai „Ynen“ gazeeta bolbol oilgongyi ajadan dagaldaad le yngereze baixahaa gadana, toti şubuun mete tere yzengi şugamiinь le dabtaza huuhan ton jixe alduutai baina.

Ene yzengi şugamii C.O. „Praavda“ ton zybeer eliryylen gargaza ygehen ba jaaza zahaxii zaahan baina. Ene zaabariii bolьşeviigoor bejelyylxiin yndehen deere baigaa byxii, buzagai xoroto praaktikii usadxaza, aradai daisad troсkiisbuxaarintnai, japoon - neemecei şpioon diversaantnuud, burzyaazna nacionaliistnuudii ba tedeenei tuhamarşadii yndehe tahalan usadxaxa ba ede eliryylegdehen daisadai orondo şine şalgagdamal, Leenin—Staalinai paartiiin xeregte ynen bejee ygehen kaadrnuudii zorigtoigoor debzyylxe xeregtei.

„Kaadr xydelmerilegşed ygei“ gedeg, ynendee kontrrevoliycioonno „teooriii“ ogtolon usadxaxa uşartai. Kaadrnuud olon, gansaxan xuuşanai, biraxaa bolihon daisan zonuudta tyşexee boliood, ynexeer bolьşeviigoor xaradag boloo haa, oldoxo.

Manai Buriaad-Mongoloi bolьşeviig organizaaca bolbol Staalin tyryytei Centraalьna Komiteedaa toorin byri nigtaar zagsaza, CK-ai fevraalь-maartiin pleenymei ba nyxer Staalinai sesen mergen zaabariaar, myn C.O. „Praavdiin“ tuhalamzaar, baigaa byxii yzengi praaktikajaa usadxaza şadaxanь damzaggyi. Iigeze zahaxiin exin alxam myneeder tolilogdohon Mozkoomoi Biyroogoi togtoomzoor xegdebe.

ISPAANIDAXI FROONTNUUD DEERE

(TASS-iin medeeseleer)

Zyyn (arogoonai) froont

Sentiaabriiin 19-de yimyyleeşen Vedaado de Syeere geze dereeveniii ataakalaad gederge soxiuulxadaa jixe gemteze terjelbe.

Respyyblikiinxin bolbol Syeere seektorte daisanaigaa ara talada orozo eldeb uçaastoguu. dii manevriirovalhan baina. Eneenei udaa tee teherelgenyyd bolzo yimyyleeşende jixeşeg geegdel uşaruulhan baina. Ede teherelgenyydei daxin bolxogyin tula, yimyyleeşedei komaan dovani bolbol Syeeriin tymer zamai staanca ba tere toironxi gazarta uha gargaxa geze zaxirba.

Respyyblikiinxinei seregyyd Syeera şadar genete zorigtoi ataaka xeze, nege gybəə ezelze abba. Ene gybəə deerehee yimyyleeşedei tere şadar baigaa bexilegdehen gazarnuudiinь buudaxada bolxo jym. Yimyyleeşen butaran terjelxe zuuraa, baildaan bolhon gazartaa olon aluulhan xynyydee orxizo oşobo.

Respyyblikan aarmiiin geneeriaalьna komissar Alьvarees delь Vaio gegşe Valeenside „baildaaşiin baişanai“ neelte deere yge xeleze baina.

(Sojuuzfoto)

artilleeri tuhalalsahan baina. Yimyyleeşed beledxel xeheneigee hyyleer respyyblikiinxinei poziicii xojor udaa boombodoxodoo xojuulandanь gederge soxigdozo, baihan gazartaa olon aluulhan xynyydee orxisogoozo anxa tyryyşiin poziicada busahan baina.

Xoito froont

Lьjanees seektorte yimyyleeşenei 40 samoliooduud respyyblikiinxinei poziicanuudii ysəd şangaar boombodobo. Aviaaciin boombodolgodo yimyyleeşenei

Aviaaciin boombodolgo

Respyyblikiinxinei aviaaci Rosaas byxt ba Kreyys miisei şirotaa deere yimyyleeşenei „Kanariaas“ geze Kreejserii boombodoxodonь, tere Kreejser terjelen oşohon baina.

Respyyblikiinxinei samoliooduud Xixoon şadar dalai deegyyr xeden udaa niideed, yimyyleeşenei xeden syydnenyydii boombodobo. Syydnenyyd terjelen oşobo.

XITADDAXI DAIN BAILDAAN

Xitaddaxi baildaan tuxai japoonai medeesel

Tookioo, 20. (TASS). Japoon medeeselnyydei johoor, Beipin—Xanьkoygai tymer zamii zubşaad uragşaa dəbxiza jabaa japoon seregyyd Baodinhoo baruun-xoino 40 kilomeetrei xaraatai gazarta baigaa Gyçeenlii ezelbe

Japoonguud bolbol Tianьziinь-pykoygai tymer zam deere Maçaanhaa baruun tee 30 kilomeetrei xaraatai gazarta baihan Daçeenai rajoondoxi xitadai poziicii ataakalza exilbe. Xitaduud y-ed şanga esergyyselge yzyylze baina.

Fenzzeenь-tiinei (Syijuaanь proviinca) seektor deere „Dotor Mongoloi kavalieeriiin gol xysenyyd“ bolbol sentiaabriiin 19-de Gaotojdiaaniii ezelbe.

Japoonai samoliooduud sentiaabriiin 19-nei yder Taijuaaniii (Şanьsii proviinciin niislel) boombodoxo zuuraa, samolioodoo aldaba.

Şanxain froont deere xitadai seregyyd bolbol sentiaabriiin 20-do fanxaanai seektor deere dobtolgo xeze exilee.

Manzuurai partizaanai aarmiiin dobtolgo

Şanxai, 19. (TASS). Manzuurai partizaanai gurbadaxi aarmi bolbol Mykdeen—Giriinьskiin tymer zamii zubşaad xeden ataakanuudii xebe. Nege xyyrge butasoxiuulza, eneen deerehee xeixiee xolboon taharanxai. Ene aarmiiin otriaaduud Tyngoy deere (Fentiaanь proviinca) baihan japoonai garnizoondo dobtolhon baina.

ULAAN-YDIIN ELEBAATORTO BAIHAN XOROTONIII SYYDLEHEN PROCEES

Sentiaabriiin 16 ba 17-do Ulaan-Ydiin elevaatorai ulaanbulan soo BMASSR-ei Jixedee syydei tuxai koleegi bolbol elevaatorai direektor baihan I.F. Borodaçeenko ba elevaatorai texnoryyk baihan A.P. Ryydь gegşedii şyyxe xuuliin 58[1] zyileer gemnehen xeregii neemei zaseedaani deere xaraza yzebe.

Urda xegdehen ba syyd deere xegdehen myşxeberiiin johoor ede aradai daisadai xoroto jabuulganь elirhen baina Zagod zernoogoi moziin kontoorto baihan aad, mynəə proletaariiin syydeer syydlegdeн buudagdaad baigaa aradai daisad Klimovskiix ba Sosyynov gegşedei sexe daalgabarinar, elevaator deere xoroto jabuulganuudaa xeze baihan xoroto etegeed elevaator ba sklaad soogoo xeden jixe tariaaji yzəəxe ba gutaaxiin xoroto zoriigo tabiza baihan baina. Tedener bolbol eneenei tyləə elevaator ba sklaaduudai bairanuudii kleeşç xorxoi ba busa xorotonoor buzarlahan baina. Tedener kleeşç xorxoigoor gansaxan la tariaa xadagaldag bairanuudii buzarlaa bişe, myn xeden zuun toonno tariaaji buzarlahan baina.

Byri ene onoi aavgust in 8 da gyrenei talxanai inspeekciin inspeektor Kostiyynin gegşe elevaatorai sklaadai bairanuudii şalgan yzexedəə sklaaduudii kleeşç xorxoigoor ba busa xorotonoor buzarlagdahiinь todorxoilon, sklaaduudta darii dezinpeekce xeze tariaa xexeer belen bolgoxii duradxahan baigaa.

Borodaçeenko ba Ryydь gegşed kleeşç xorxoiji usadxaxa ba sklaaduudii xoroto xorxoinuudhaa seberlexe təşəə xemzeenyydii abxiin oronto, elevaator buzarlagdahan busa, tariaa xexede belen jym geze ali bolxooronь naidunidag baihan. Aradai buzar muuxai daisad Borodaçeenko ba Ryydь gegşed şine urgasiin agru ji e tariaan sklaadta abtaxa jym geze medeheer baiza emegtei ba eregtei kolxooznikuudai staxaanov azalai yre mynbolxo ene tariaaji gutaaxiin tulada jyymen bygedii xee.

Syydei procees dunduur daisadai jabuulgiin buzar xoroto arga ba meetod eliryylegdehen baina. Borodaçeenko ba Ryydь gegşed əəhediingəə buzar xoroto zerilgiiji daldalan, gyrenei oorganuudii mexelexiin tulada, sklaadai bairanuudta dezinfeekce „xehen“ baigaa. Tiigeed jaaza xeeb gexede, kleeşç xorxoi usadxagdaagyi tere zandaa ylehen baigaa. Sklaaduudta mexaniis seberlelge xehen xydelmerişed, kleeşçiin usadxagdaagyi bai hanai tuxai Borodaçeenkoda xelexedenь „Bi jaaxa biib, sklaaduudaa sym handargaxa xyn gyb“? geze sexe medyylhen baigaa

Eneneí hyyleer. Borodaaçenko ba Ryydь gegşed „dezinpeekci“ xehen tuxai tedenerei zemete maxinaacanь elirxegyi beze geze bodoxodoo, sklaaduudta tariaa xexede belen bolbo geze „raaportalhan“ baina. Sklaaduud soo dyyren kleeşç xorxoi baihaniii zasagai komiisiin sentiaabriiin 3-da todoruulaad baixadanь, sentiaabriiin 4-de Borodaçeenko ba Ryydь gegşedei zaxiraltaar buzarlagdahan sklaad soo soortoto tariaaji abza exilhen baigaa. Paarti ba zasag, byxii oron bolbol, yrhenei xeregtee aralai daisadai xorlolgiin xoi şolongii usadxaxiin tyləə şanga temesel xeze baihaniii, byri jixe urgasa abxiin yndehenь myn bolxo soortoto yrehii bii bolgozo ba xadagalan ximagadxiin tyləə şanga temesel xeze baihaniii ede xoroton etegeed, hain medeze baihan baigaa. Tiimel xadanь, tedener, kolxooznikuudai azallaza urgualhan ba ilgaza abhan soortoto yrehii egee tyryyn gu taaza, ynder deede urgasiin tyləə temeselii tahalduulxiin helelge xeze baigaa.

Ede muuxai, buzar daisanuud elevaator deerexi zerno syşilkii xoroto zorilgoor ebdehen baina. Enenь bahala sklaadta baigaa tariaaji gutaaxa gehen xoroto aakt bolxo jym.

Ede byxii xoroto xeregii syydai procees ton todoor eliryylee.

Gyrenei zyghee zemelegşe respyyblikiin prokuroor nyxer Tanxaajev syydlegdegşedei xoroto jabuulgii haisa todorxoilon xaruulza, elenerii, aradai buzar muuxai daisad geze syyxe zemiin deede xemzee buudan alaxaar şiidxexiin erilte xebe.

BMASSR-ei Jixedeele syydei tuxai koleegi bolbol xojor çaas soo zyblehenei esestə priigovor gargaba. Aradai buzar xoroto daisad—xoroton Borodaçeenko J. F. ba Ryydь A. P. gegşed buudan alaxaar şiidxyybe.

Kolxoozoi tariaa xuluuhan aad, zemegyi geeşe gy?

Xori. Xezengiin somonoi Staalinai neremzete kolxoozoi geşyyn Ş.J. Namzalai gegşe ene xabarai tarilgiin yjede, yrehe şireze jabaxadaa, 1 ceentner tuxai yrehenei tariaa xulagailza abhan baixa jym.

Ene faaktii oravi teni ba kolxoozoi tyryylegşe Arsalaanov haisa medeze baigaad, jamarş xemzee mynəə xyrter abxagyinь ton gaixaltai.

Arteeliiin dolgin.

(MIXAILOVAI FOTO)

Ulaan-Yde goorodoi fizkylь tyyrnigyydei spartkiaada deere utii xaraiлgaar tyryy huuri ezelhen Tebenьkcova G G. (N-sk gaastь)

Paaşa Angeelinaa akadeemiiin stydeent

Tyryy traaktoriist oordento Paaşa Angeelinaa gegşe xydəə azalai Temiriaazovai neremzete akadeemida abtaba.

Angeelinaagai brigaada Staaro-Başeevskiin rajoon dotor (Doneeckiin mozo) urdanai xiaaraal tyryy huuri ezelheer baina. Sentiaabriiin 5 xyrter olioosno traaktor byxenei 1085 gektaar gazar xaxalaa. Brigaadanь xamta 3250 kilogramm gorюuçi ximgaiaa.

(„Izvestьi“ gazeeta).

Ivaan Gyydovai rekoord

Moskvaagai Ordzonikiidziin neremzete staankostrojiitelьno zavoodai staxaanovsa oordentei nyx. I.I. Gyydov gegşe sentiaabriiin 18-da şine rekoord tuilaba. Gyydov bolbol negedexi smeenede karaantiin 963 proobka (talga) ba 210 xebeg ygəəlьnig byteeze, şine noormoo 1043 proc. dyyrgebe.

Nyx. Gyydov negendor 7 prezeereer xydelmerileze, gansaa 27 detaalь gargadag baigaa. Bişe frezeroovşçigyyd jyre nege frezeereer xydelmerileze nege detaalь gargadag baina.

Mynəə nyxer Gyydov yderiinь cexdee staxaanovtanai azalai meetodai instryyktoreer xydelmerilne, ydeşenь L. M. Kaganooviçiin neremzete promakadeemida huralsana.

Centraalьna „Praavdahaa“.

Ger bairagyi deerehee hurguulida huranagyi

Xori. Xoriin dunda hurguuliin dergede kolxooz byxen əəhediingəə xyygedei baixa baira beledxexe johotoi baihan aad, xəişa xereg xandaza, joho daxuulhan baina. Zişeelxede, Baisiin-Yberei kolxooz xamta 50 garan xyygedei baixa baira beledxexe johotoi aad, oroidoo 32 xyygedei baixa baira beledxebe. Yldegşe xyygedenь baixa bairagyi deerehee hurguulidaa jireze şadaagyi baina.

Myn eneenşelen Dorziijevai neremzete kolxooz ba „Şine azal“ kolxoozoi xyygedei bairanuud dutuu.

Tiime tula, udaarangyi, oiriin sag soo xyygedii baixa bairaar xangaza, hurguulida xabaaduulxa şuxala boloo.

Y-do.

Kylьtyyrne xydelmeri jabuulagdanagyi

Selenge Orəngiin somonoi Bliyyxerei neremzete kolxooz bolbol kylьtyyrne baidalai tyləə temesenegyi.

Kolxoozniguudainь baira baidal ton muu ba arig seberii sarldag zan ygei baina. Ediee xoolo̥i xeregsel bolxo ajaga tabag g.m. palaaxa deegyyr ba gazəraar xebtedeg, stooldo huuza ediceldeg kolxoozniguud ton yseen baidag baina.

Ene kolxooz deere komsomoolo̥i organizaaca bii jym, teed gegeerel bolbosoroloi xydelmeri kolxoozniguudai dunda neges jabuuldaggyi baina.

Dans.

Hurguuligyi xoxidozo baina

Burmongolleestreestiin Taalьcadaxi lespromxoozdo xydelmerileze baigaa xydelmerişedei ysi xyyged odoo zilde hurguulida nurxa argagyi bolood baina. Uşaranь xadaa, ene lespromxoozoi uçaastogto exin hurguuli neegdeegyi lespromxoozoi direektor ba profkomiteedai tyryy Ryskoovii gegşed „zaa mynəə sentiaabrь hara garşoo, tiigee xadanь 1938 ondo hurguuli neexebdi“—geşeed le dyyrgezersixen baina.

Eneen tuxaida Burmongolleestreestiin partiijna, profsojuuzai organizaacanuud jyy bolozo baina geşeb?

K-sь.

Xariuusalgata redaaktor B. VAANÇIKOV.

ŽYYLIG ZAIGUULNUUDAAR BYRIDEHEN APARAAD

Xydelmerilegşedii zybəər şilen abxa tuxai manai paartiiin ba nyxer Staalinai sexe zaabarinuud bii. Nyxer Staalin bolbol BK(b) Paartiiin Centraalьna Komiteedai ene onoi fevraalь-maarta haranuudta bolhon pleenym deere xelebeniinь:

„Xydelmerilegşedii zybəər şilen abxa ba tedeniii xydelmeri deerenь zybəər xubaarilan tabixa gedeg jamar udxataib?

Ene xadaa, negedexide, xydelmerilegşedii poliitikar şinzeer gexe gy, edener bolbol poliitikan etigelii xylieeze şadaxa gy gedeg talaar. xojordoxido xeregte tuhatainь şinzeer gexe gy, tiime tiime konkreetno xydelmeride edener xeregtei gy gedeg talaar xydelmerilegşedii xaran şileze abxa gehen udxatai baina.“

Ene zaabariii alban gazarnuudai ba organizaacanuudai udaridagşad bolbol əəhediingəə xytelberi bolgoxo johotoi baigaa.

Buriaad-Mongoloi aradai azaxuin byridxelei ypravleeniiin naçaalьnig Siniicin bolbol ene zaabariiin johoor xydelmerilegşedii şilen abxa jabadalii toogoogyi xarin paarti ba zasagai zaabarida ton xarşa, əəriingəə meetodii xereglehen baina.

Ene onoi maarta harada Poovoliaajev gedeg negen tanigdaxagyi, ynendəə zaiguul xyniii əəriingəə aparaadta, azayildberiiin seektorai ekonomiist bolgobo. Ene xynei urdiin jabadalii xaraza yzexede, sçetovoodş jabahan, sklaadai erxilegşeş jabahan, bagşaş ja bahan, tobşoor xelexede, jixe le „tyyxetei“ xyn jym. Gebeş, ajaar Vlaadi-Vostook goorodhoo Ulaan-Yde goorod jireze, Siniicin tyryytei Buriaad-Mongoloi AABY-niii olzo orohon baina. Ene Poovoliaajev gegeii abxadaa jamarş dokymeent spraavkiin yndehe barimtagyigəər abhan baina. Ene xyn bolbol Ulaan-Yde goorodoi soveedai byridxelei inspeekcede begonixon sagta baixa zuuraa, xeden zuugaad tyxerigei yrilte xehen baina.

Baha, ene onoi ijyunь harada. Yxreenkov gedeg, nege tanigdaxagyi xyniii barilgiin seektorai ekonomiist bolgozo abhan baina.

Eneenei urda tee xydelmerilze jabahiinь xaraza yzebel, baha la xaranxii xara jabadaltai xyn baina Ene xyn bolbol Goorьkovski xizaarai nege rajoondo bagşiin azaltai baihan aad, myn tere rajoondo aradai azaxuin byridxelei ypraavleeniiin yçastkoovoi inspeektor bolhon baina. Tereenei xoid tee Saraatovski xizaarai nege rajoonoi aradai azaxuin byridxelei ypravleeniiin ekonomiist bolhon aad, genete Daalьna-Vostook oşozo, tende zagahanai zavoodai statiistik bolood baitaraa, tendehee Ulaan-Yde goorod jireze aradai azaxuin ypravleeniiin aparaadta „xydelmerilxeer“ orohon baina.

Baha. Xabaarovsk goorodto, Daalьna-Vostooçno xizaarai aradai azaxuin ypravleeniiin zaxirgaanai seektorte baihan, Geenxin gedegii asaraza zaxirgaanai seektorai naçaalьnig bolgohon jym. Ene bolbol jixe suxaltai şiryyn, xehen jyymenь bytese ygei ba poliitikan talaar etigel naidabari ygei xyn baina. Ene Siniicin bolbol Ulaan-Ydiin PVZ-de baihanaa xəəgdehen Aalferova gedegii byri hajaxan albanda abhan baina. Aalferova gegşe PVZ-hee jyynde xəəglehen baigaab gexede, tere bolbol jixe arxinşa ba bytexegyi jabadaluudii gargahanhaa gadaa, tereenei erenь xiliin saana garaad jirehen səgaan oficeer xyn baixa.

Myn AABY-da Agiin aimagai Galsan Dorziijev geze ton xaranxui jabadaltai xyn 2-3 zil tuxai zaxirgaanai seektorai naçaalьnigaar baina. Ene xynhəə halaxa dura ygei deerehee tereeniii hajaxan myn aparadtaa, ondoo azalda oruulhan baixa jym.

Baha, Stepaanov gedeg ekomiistiin tuşaaltai baixa bygəəd, ene xyn antisoveed xereg gargahan ba arxinşa baihanai tyləə eneenei urda tee tus gazarhaa gargəgdahan bolboş, daxin abtaad baina. Xeden zilde baihan aad, profsojuuzai geşyyn boloo ygei, „bi tanai sojuuzai geşyyn bolxogyib“ g.m. aaşaldag xyn baina.

Gadana, naçaalьnig Siniicinei orolgşoor hajaxan boltor Alairai aimagai abarga temo xulaagai basagan Balixaajeva gedeg azallaza baigaa. Tiixedenь, xeden olon signaalnuudai oroxodo, ene tuşaalhaanь gargahan mete bolboş, Ulaan-Yde goorodoi inspeektor bolgozo huulgahan baina.

Iime faaktnuud bolbol tus Ypravleeniiin aparaadta xeden olon kulaaguud, zaiguul tenyylnyyd, zabxairagşəd ba poliitikan talaar etigel ygei elemeentnyyd orood, naçaalьnig Siniiciniii toiron baihanь eli baina.

Gadana. tus Ypravleeniiin dergedexi partiijna organizaaca bolbol „Burpraavda“ tuxai Centraalьna „Praavdada“ gargahan şinzelelii xelseze, aparaadaa haizaruulxa tuxai johotoi konkreetno xemzeenyydii abaagyi poliitikan talaar ohol hanaa amar huuna.

Ende şurgan orood baihan ede bulai burtaguudii darii aparaadhaa zailuulan gargaza kaadr şilen abxa jabadalda nyxer Staalinai zaabariii şuud bejelyylxe ujalgatai.

V. Baatoriin

KINOOTEAATRNUUDTA MYNƏƏDER

„PROGREES“ KINOO — **Baltikiin depytaad**

„ERDEM“ KINOO — *Xyxe dalain erje zaxada*

Respyyblike doterxi byxii azalşa aradai, kolxooznikuudai, kolxoozuudai, ymsiin azaltanai ba Ulaan-Yde goorodoi aradzonoi anxaralda

BMASSR-ei zasagai togtoomziin johoor, sentiaabriiin 24-həə 27 xyrter Ulaan-Yde goorodto, PVZ-n goorodoi kolxoozno bazaarai territoori deere.

Rajoonuudai xoorondoxi namarai kolxoozno jaarmarka bolxonь

Tarbagataiin ba Muxar-Şiberei, Kabaanskiin, Selengiin, Zegaraiin, Biçyyrei aimaguudai ba goorodoi zooniin kolxoozniguud ene jaarmarkada xabaadalsaxiin tula urigdana.

Ene jaarmarkada ugtuulaxa promtovaaraa xudaldaxiin tula Ulaan-Yde goorodoi byxii xudaldaanai naimai organizaacanuud—Burmontoorg, Burkoopsojuuz, Rajtraastoorgpiit. Gastronoom. Vojentoorg. Mnogopromsojuuz. Koopinsojuuz bi bişed ene jaarmarkada xaadalsaxa baina.

Jaarmarkiin yderyydte PVZ-n bazaar haizaruulan zahagdaxa ba kolxooznikuudai buuxa ger kapitaalьno zahabarida oroxo, stoloova zahagdaxa baina.

Mixanai ba hynei şinzalii şalgaxiin tula maxa—hynei kontroolьno staanca emxidxegdene.

Kolxoozuudai xudaldaxa gazarii zahaza 40 stoolnuud ba prilaavkanuud nemegdeze barigdana.

Ulaan-Ydiin goorvnyttoorg

Телефоны редакции: отв. редактор—3-44, отв. секретарь—3-23, сельхозотдел—7-55, промотдел—5-07

Noomer gargagşa N. CEREENOV Verstaalagşad: C.DAMBAAJEV, C. BAUUJEV BMASSR-ei Niut Azyiledberiin ərkomaadai tipograafi Ypolglavliit 889.